

نگاه

بهمنی: تغییر نرخ سود بانکی در دستور کار شورای پول و اعتبار

● **تسنیم:** درحالی‌که برخی اعلام کردند تغییر نرخ سود بانکی اصلا در دستور کار شورای پول و اعتبار نیست، رییس کل بانک مرکزی با تأیید این خبر گفت: تغییر نرخ سود بانکی در دستور کار شورای پول و اعتبار قرار دارد. هفته گذشته شورای پول و اعتبار اولین جلسه در سال جدید را برگزار کرد و به موضوعات مختلفی پرداخت، از جمله گزارشی از بانک مرکزی درباره تغییر نرخ سود بانکی در این جلسه مطرح شد، هر چند برخی اعلام کردند که موضوعی به نام تغییر نرخ سود بانکی در شورای پول و اعتبار مطرح نیست. محمود بهمنی، رییس کل بانک مرکزی با اعلام اینکه تغییر نرخ سود بانکی در دستور کار شورای پول و اعتبار قرار دارد، گفت:البته تغییر نرخ سود بانکی موضوعی است که باید مجموعه اعضای شورای پول و اعتبار درباره آن توافق کنند. وی با اشاره به تورم حدود ۵/۵ درصدی کنونی گفت: پیش‌بینی بانک مرکزی نرخ تورم بالاتر از این میزان بود اما با جمع‌آوری نقدینگی توانستیم سرعت رشد نرخ تورم را کاهش دهیم.

کازرسانی مسکن مهر مشکلی ندارد

● **تسنیم:** وزیر راه و شهرسازی گفت: گازرسانی به پروژه‌های مسکن مهر با همکاری مطلوب وزارت نفت و شرکت ملی گاز ایران با شتاب در حال انجام است و این طرح‌ها هیچ‌گونه مشکلی بابت گازرسانی ندارند. در همین حال مسئول گازرسانی به پروژه‌های مسکن مهر پیش‌تر گفته بود: بر اساس برنامه تا پایان شهریور ۵۰۰هزار واحد دیگر از نعمت گاز برخوردار خواهند شد. محمد امیرخانی، افزود: تاکنون برای گازرسانی به پروژه‌های مسکن مهر ۵۰۰هشمارهٔ تومان هزینه شده و یک ریال هم از وزارت راه و شهرسازی مطالبه نکرده‌ایم.وی با بیان اینکه بیشترین بار مالی روی دوش بخش‌های دیگر صنعت نفت بوده است، تصریح کرد: با این وجود تا پایان پروژه طرح مسکن مهر به دومیلیون و ۲۰۰هزار واحد پیش‌بینی شده گازرسانی خواهد شد. وی با یادآوری اینکه طبق برنامه‌ریزی وزارت راه، پروژه مسکن مهر کشور تا پایان سال ادامه دارد، خاطرنشان کرد: بر این اساس گازرسانی به ۵۰۰هزار واحد دیگر در برنامه قرار دارد که پیش‌بینی می‌شود با توجه به افزایش قیمت حدود ۳۵۰میلیاردتومان برای این تعداد واحد مسکونی هزینه شود. مسوول گازرسانی به پروژه‌های طرح مسکن مهر گفت: با وجود تبلیغات گسترده برای برخورداری از نعمت گاز بعضی از مناطق کشور تمایلی برای استفاده از این حامل انرژی ندارند. به عنوان مثال ۸۰درصد مردم هرمزگان علاقه‌ای برای استفاده از گاز ندارند و از کپسول استفاده می‌کنند.

قانون مالیات ارزش‌افزوده تمدید می‌شود

● **فارس:** عضو کمیسیون تلفیق بودجه ۹۲ با بیان اینکه دوره اجرای آزمایشی و پنج‌ساله قانون مالیات بر ارزش‌افزوده تا اول تیرماه به اتمام می‌رسد، گفت: این قانون تا پایان سال ۹۲ تمدید می‌شود تا دولت قانون جدید را به مجلس بیاورد. علیرضا تاجگردن با اشاره به روند بررسی لایحه بودجه سال ۹۲ کل کشور در کمیسیون تلفیق، گفت: بررسی جزئیات لایحه در کمیسیون در مراحل پایانی قرار دارد. وی با اشاره به اینکه بررسی مباحث درآمدی بودجه به اتمام رسیده و وارد موارد هزینه‌ای نشده‌ایم، ادامه داد: به دلیل عدم شفافیت بودجه در مباحث درآمدی، تغییراتی را در آن اعمال کردیم که از جمله آنان انتقال درآمدهای حاصل از برخی واگذاری‌ها، اوراق مشارکت و مالیات ارزش‌افزوده بنزین در جداول بودجه بود.

هندی‌ها به تهران آمدند

● **تسنیم:** با آغاز سفر سه‌روزه وزیر خارجه هند به تهران و برگزاری هفدهمین نشست کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و هند، مذاکرات رسمی دو کشور در پیوستن دوباره هند به پروژه خط لوله صلح وارد مرحله جدی‌تری شده است، حدود شش‌سال پیش با کارشکنی دولت‌های استکباری غرب و افزایش تنش‌های سیاسی بین دولت‌های هند و پاکستان، ده‌لی نو با توقف یکجانبه مذاکرات رسمی پروژه خط لوله صلح، عملا از حضور در این پروژه فرامشغله‌ای انصراف داد. در ادامه با مذاکرات مقامات ایرانی و مقامات پاکستانی، پروژه احداث خط لوله صادراتی گاز رسمی پروژه خط لوله صلح، عملا از حضور در این پروژه فرامشغله‌ای انصراف داد. در ادامه با مذاکرات مقامات ایرانی و مقامات پاکستانی، پروژه احداث خط لوله صادراتی گاز ایران به پاکستان کلید خورد تا علاوه بر تأمین مطمئن انرژی مورد نیاز پاکستان در سال‌های بعد، بخشی از پروژه خط لوله صلح اجرایی شود. خط لوله هفتم سراسری گاز ایران که با هدف انتقال گاز پارس جنوبی به شهرها و روستاهای جنوب و جنوب‌شرق کشور و همچنین صادرات گاز به پاکستان آغاز شده بود، در سال جاری به نقطه صفر مرزی می‌رسد.از سوی دیگر عملیات اجرایی احداث خط لوله گاز در خاک پاکستان که سال گذشته با حضور رؤسای جمهوری دو کشور در نقطه صفر مرزی کلنگ‌زنی شد، در سال‌جاری آغاز می‌شود. با تکمیل خط لوله گاز صادراتی در خاک ایران و آغاز ساخت ۷۰۰کیلومتر خط لوله در خاک پاکستان، فرصت مناسبی برای شیفقاره هند فراهم شده که با پیوستن دوباره به پروژه خط لوله صلح، تأمین انرژی مورد نیاز خود را در سال‌های آینده تا حد مطلوبی بیمه کند. مقامات هندی نیز با آگاهی از این فرصت بکر، در حدد به نتیجه‌رسیدن مذاکرات با مقامات ایرانی هستند. سلمان خورشید، وزیر خارجه هند در سفری سه‌روزه عازم تهران شده تا هفدهمین نشست کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و هند شرکت کند. علی‌ضا نیکزادهر، سخنگوی وزارت نفت ایران از جدیت مقامات هندی در پیگیری مذاکرات خط لوله صلح خبر داد و گفت: به‌دنبال قرارداد و تصمیم جدید پاکستان در استفاده از گاز ایران، مقامات هندی نیز برای پیوستن به پروژه خط لوله صلح ابراز تمایل کرده‌اند.

شرق: رییس کل بانک مرکزی دیروز یکی از دستاوردهای نهاد متبوشش در سال گذشته را رو کرد، اما او مانند دفعات گذشته جزئیات این دستاورد را اعلام نکرد. آنچه محمود بهمنی از این دستاورد رو کرد، بیش از یک خط نیست، او گفت: «رشد نقدینگی که به ۳۷/۵ درصد رسیده بود، اکنون به ۳۰/۸ درصد رسیده است.» بررسی عملکرد بانک مرکزی در سال گذشته نشان می‌دهد که جز سیاست شکست‌خورده پیش‌فروش سکه که از اواخر سال گذشته در دستور کار بانک مرکزی قرار گرفت، سیاست دیگری توسط این بانک اجرا نشده است. البته، این را بهمنی هم اعتراف کرد و زمانی که قیمت سکه در بازار آزاد زیر قیمت سکه پیش‌فروش افتاد از بازگشت هزاران سکه به بانک مرکزی خبر داد که حکایت از انصراف خریداران سکه داشت. در نتیجه نقدینگی جمع‌آوری شده از این بخش دوباره به جامعه بازگشت. اقدام دیگری که البته موفق هم بود، کاهش بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی بود که از آن با عنوان اضافه‌داشت بانک‌ها از بانک مرکزی نام می‌برند. اواخر مردی ماه سال گذشته پیمان قربانی، مدیر اداره سیاست‌های اقتصادی بانک مرکزی یکی از اقدامات موثر بانک مرکزی در کنترل پایه پولی را کاهش اضافه‌داشت بانک‌ها از منابع بانک مرکزی اعلام کرد: «از اواخر تیرماه سیاست کنترل پایه پولی اجرا شد که کاهش ۱۰۸ هزارمیلیارد ریالی اضافه‌داشت بانک‌ها را در پی داشت.» کارشناسان هم که همواره تحولات اقتصادی را رصد می‌کنند، معتقدند که بانک مرکزی اقدام خاصی برای کاهش رشد نقدینگی انجام نداده و در هشت‌سال گذشته کشور شاهد انفجار نقدینگی از ۷۲ هزارمیلیاردتومان در شهریور سال ۸۴ به ۴۶۰ هزارمیلیاردتومان در پایان سال ۹۱ بود که در تاریخ اقتصادی ایران سابقه نداشته است. بهمنی هم که از مهر سال ۸۷ زمام امور بانک مرکزی را به دست گرفت، نقش بسیار مهمی در افزایش نقدینگی و پایه پولی کشور دارد زیرا نقدینگی تا پایان شهریور ۸۷ حدود ۱۶۷ هزارمیلیاردتومان بود که با گذشت چهارسال‌ونیم از ریاست بهمنی بر بانک مرکزی هم‌اکنون نقدینگی به ۴۶۰ هزارمیلیاردتومان رسیده است. همین مساله موجب شده تا برخی از کارشناسان اقدامات بانک مرکزی را در افزایش حجم نقدینگی موثرتر بدانند تا کاهش آن. نظرات سه نفر از کارشناسان برای رونمایی از اقدامات بانک مرکزی در بی می‌آید.

از مهرماه سال گذشته هزینه‌های دولت یکباره افزایش یافت و بانک مرکزی ناچار به تزریق نقدینگی بیشتری شد. رشد نقدینگی ۳۷ درصدی سال گذشته که بهمنی به آن اشاره می‌کند، به همراه که احتمالا تا دی و بهمن هم ادامه داشته، باز می‌گردد. حجم نقدینگی روزانه که در نیمه اول سال گذشته حدود ۲۵۰میلیارد تومان بود، در نیمه دوم و به‌ویژه از مهر تا دی‌ماه به ۹۰۰میلیاردتومان رسید البته پیش‌بینی من این است که در حال حاضر و با آغاز سال جدید میانگین روزانه نقدینگی چیزی بین ۲۰۰ تا ۲۵۰میلیاردتومان بالغ شده که به‌طور حتم توری حدود ۳۵ تا ۴۰ درصد را در سال‌جاری به اقتصاد ایران تحمیل می‌کند. درواقع باید گفت بانک مرکزی زمانی که نقدینگی در مهرماه سال گذشته ناگهان افزایش بی‌سابقه‌ای یافت، زحمت کشیده، و زمانی که این نرخ رشد کاهش یافته، زحمت خاصی را متحمل نشده است. البته به نظر می‌رسد هنوز هم این شرایط به پایان نرسیده و نقدینگی با شدت زیادی در حال افزایش است.

سعید لیلار- اقتصاددان

اقتصاد

آیا کاهش رشد نقدینگی دستاورد است؟

تنها ۷درصد کاهش

سال	حجم نقدینگی	رشد (درصد)	نقدینگی سالانه
۱۳۸۴	۹۲۱۰۱۹/۴	۳۴/۳	۲۳۵۱۵۲/۲
۱۳۸۵	۱۲۸۴۱۹۹/۴	۳۹/۴	۳۶۳۱۸۰
۱۳۸۶	۱۶۴۰۲۹۳/۰	۲۷/۷	۳۵۶۰۹۳/۶
۱۳۸۷	۱۹۰۱۳۶۶/۰	۱۵/۹	۲۶۱۰۷۳
۱۳۸۸	۲۳۵۵۸۸۹/۱	۲۳/۹	۴۵۴۵۲۳/۱
۱۳۸۹	۲۹۴۸۸۷۴/۲	۲۵/۲	۵۹۲۹۸۵/۱
۱۳۹۰	۳۵۲۰۰۰۰	۱۹/۴	۵۷۱۱۲۵/۸
۱۳۹۱	۴۶۰۴۰۰۰	۳۰/۸	۱۰۸۰۰۰۰/۴

هادی حق شناس – کارشناس اقتصادی

حجم نقدینگی در سال گذشته ۱۰۸ هزارمیلیاردتومان افزایش یافت که رقمی بی‌سابقه در اقتصاد ایران است. آنگونه که بهمنی هم گفته رشد نقدینگی هم‌اکنون به ۳۰/۸ درصد رسیده است. تورم هم به واسطه این رشد، به ۳۰/۵ درصد رسیده که نسبت به سال گذشته که حدود ۲۱/۵ درصد بود، افزایش قابل توجهی دارد. این رشدنا میانگین این نکته است که بانک مرکزی اقدام خاصی در کاهش نرخ رشد نقدینگی انجام نداده؛ زیرا اگر این گونه بود رشد‌هایی چنین فزاینده در کشور رخ نمی‌داد. تنها اقدام بانک مرکزی که در اواخر سال گذشته اجرا شد، پیش‌فروش سکه بود که با انصراف تعداد قابل توجهی از خریداران، از کارآمدی لازم افتاد. بسته پولی و تغییر نرخ سود بانکی هم که در اواخر سال ۹۰ اعمال شد اگرچه تا حدودی در جمع‌آوری نقدینگی موثر بود اما سیاستی نبود که در سال گذشته اتخاذ شده باشد. کاهش نسبت مطالبات معوق بانکی به کل تسهیلات هم تا حدودی در کاهش حجم نقدینگی موثر بود. هرچند این نیز اقدامی نیست که بانک مرکزی آگاهانه آن را در پیش گرفته باشد اما در کاهش رشد نقدینگی

سال گذشته نیز موثر افتاد، زیرا زمانی که نقدینگی افزایش می‌یابد، تسهیلات بیشتری هم پرداخت می‌شود و این طبیعی است که نسبت مطالبات معوق شبکه بانکی به کل تسهیلات روندی نزولی را در پیش گیرد. بنابراین این عامل به اقدامات بانک مرکزی ربطی ندارد.

پدرام سلطانی – نایب‌رییس اتاق بازرگانی ایران
کاهش ۷درصدی رشد نقدینگی که بهمنی از آن خبر داده، چندان اهمیتی ندارد زیرا رشد نقدینگی ۳۰/۸ درصدی هم بسیار بالاست. این یادآور ضرب‌المثلی است که اینجا مصداق پیدا می‌کند. زمانی که آب از سر گذشت چه یک نی چه صد نی، پس فرقی نمی‌کند که نقدینگی چندر کاهش یافته؛ نکته مهم این است که هنوز هم نرخ رشد نقدینگی بسیار بالاست و به همان اندازه هم زیان آور است. ازاین‌رو این میزان کاهش نباید چندان توجه قرار گیرد. با این حال چند عامل نه‌چندان مهم می‌تواند در کاهش ۷درصدی رشد نقدینگی در سال گذشته موثر باشد. یکی از عوامل اصلی این اتفاق، کاهش درآمدهای نفتی دولت است. در نتیجه بانک مرکزی ریال کمتری به‌ارای دلارهای نفتی خلق و روانه بازار کرده است. عامل دوم فروش طلا و دلار در بازار آزاد و مرکز مبادلات ارزی توسط بانک مرکزی است. افزایش قیمت سکه و طلا و دلار در بازار آزاد و مرکز مبادلات ارزی منجر به جمع‌آوری نقدینگی از سطح جامعه شد زیرا افراد، ریال بیشتری به‌ارای هر دلار و سکه و طلا در سال گذشته پرداخت کردند. عامل سوم، هدفمندی یارانه‌هاست. در اواخر سال ۹۰ دولت برای پرداخت یارانه‌ها رقم قابل توجهی را از بانک مرکزی استقراض کرد اما در سال گذشته چنین اتفاقی نیفتاد و دولت یارانه‌ها را از محل افزایش قیمت حامل‌های انرژی از ا شرکت‌های تابعه خود تأمین کرد. عامل چهارم فشار بانک مرکزی بر بانک‌ها برای تسویه اضافه برداشت از خزانه این بانک بود که بر حجم نقدینگی اثر گذاشت. عامل پنجم برداشت از حساب بانک‌ها نزد بانک مرکزی است که یکبار در اواخر سال ۹۰ و برای بار دوم در اوایل سال جاری رخ داد. دولت بانک‌ها را متهم به تخلفات ارزی کرد و به همین دلیل از حساب آنها برداشت کرد که این موضوع در کاهش نقدینگی سال گذشته بی‌تاثیر نبود.

افزایش واردات گندم از آلمان

مشکلی یک‌میلیون‌تن گندم از آلمان خریداری کرده و تحویل گرفته است.
گندم تولید داخل در بازار اعراب
خبر افزایش قابل‌ملاحظه واردات گندم از آلمان تنها در بستر نظام تحریم‌های غرب سوال‌برانگیز نیست؛ بلکه مقایسه آن با اخبار داخلی نیز قابل‌تامل است. بر اساس آمار، سال گذشته ۱۰ میلیون‌تن گندم در کشور تولید شده و از این میزان تنها سه میلیون تن آن در سیلوها انبار شده است. تکلیف مابقی گندم تولیدی، یعنی رقمی حدود هفت‌میلیون‌تن روشن نیست. برخی می‌گویند گندم گم‌شده به بازار اعراب سرازیر شده است. «امیری کهنوج» عضو کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس، سه‌شنبه هفته گذشته اعلام کرد: «کشاورزان جنوب استان کرمان یکبکر میزان نرخ خرید تضمینی گندم توسط دولت بودند که بعد از اینکه متوجه تعیین نرخ ۲۲۰ تا ۲۵۰تومان خرید تضمینی توسط دولت شدند، اعلام کردند کشور‌های حاشیه خلیج‌فارس در

مارس سال گذشته میلادی میان ایران و پاکستان برای واردات یک‌میلیون‌تن گندم مطرح و در اگوست منعقد شد. به دلیل مشکلات در پرداخت به مرحله عمل نرسیده است. «ماجرای «شل» منع نهاتر گندم با پول نفت
در این ماه «رویتزر» همچنین خبری منتشر کرد که می‌گفت دولت انگلستان از واگذاری گندم به ایران در ازای پول نفت ممانعت می‌کند. در خبر آمده بود که شرکت انگلیسی – هلندی «ویال داچ شل» برای تسویه بدهی خود به ایران بابت خریدهای پیش از تحریم ۲/۳میلیارددلار به ایران بدهکار است و پس از ممنوعیت پرداخت ارز معتبر نظیر دلار و یورو به ایران درصدد برآمده بدهی خود را به شکل تهازرتی و با گندم و دارو تسویه کند. مقام‌های ارشد شرکت «شل» گفتند حتی یک شرکت آمریکایی را برای تحویل گندم به ایران در نظر گرفته‌اند و با دولتمردان هلند نیز هماهنگی‌های لازم را انجام داده‌اند اما در نهایت با مخالفت دولت انگلیس روبه‌رو شده‌اند. اکنون خبر جدید می‌گوید ایران بی‌هیچ

دلایل ۱۰۰ ماهه‌شدن اجرای طرح‌های نفتی

معاون وزیر نفت: برخی شرکت‌های خارجی دکان باز کرده بودند

عملیات محسوس نفتی

دارد اما به پیش راهاندازی و راه‌اندازی که می‌رسیم به یکباره تاخیرهای چندین‌ماهه حاصل می‌شود. معاون وزیر نفت با اشاره به ضرورت احیای قوانین کنسرسیون‌سازی در سطح صنعت نفت و انرژی کشور، یادآور شد: در طرح توسعه فازهای ۴ و ۵ پارس جنوبی چهار ماه زودتر از برنامه زمان‌بندی کار تمام و تولید گاز آغاز شد. وی با یادآوری اینکه هم‌اکنون برخی از پروژه‌ها ۶۰ماهه صنعت نفت صد ماهه هم تمام نمی‌شود، تأکید کرد: این در حالی است که در فاز‌های ۴ و ۵ پارس‌جنوبی با وجود جلودان‌دگی، هزینه‌ها و بار مالی قرارداد هم افزایش نیافت. این مقام مسئول با تأکید بر اینکه در برخی از فازهای پارس جنوبی پروژه را سه سال دیرتر و دو برابر قیمت مصوب تمام کرد‌ایم، گفت: قطعاً شرایط تحریم طولانی بوده و روزه‌رو هم سخت‌تر خواهد شد. ابراهیمی‌اصل با اشاره به تحریم‌های غرب و مشکلات نقل و انتقال دلارهای نفتی و افزایش ریسک اجرای پروژه‌ها، تصریح کرد: با این وجود با برنامه‌ریزی منسجم هر تحریمی

دارایی با اعلام اینکه پس از تحریم فروش نفت ایران توسط اتحادیه اروپا مشکلات توسعه صنعت نفت مضاعف شده است، تصریح کرد: هدف اصلی تحریم‌های بین‌المللی اعمال محدودیت‌های بیشتر در نظام بانکی و مالی بوده که منجر به قطع همکاری با بانک‌های خارجی شده است.

این مقام مسوول با یادآوری اینکه از سال ۸۴ تا ۸۹ حدود ۷۰میلیارددلار سرمایه‌گذاری از محل منابع داخلی در صنایع نفت و گاز تروشیومی انجام شده است، اظهار کرد: از سال ۸۵ تا ۹۰ حدود ۴۳میلیارددلار سرمایه‌گذاری خارجی در صنعت نفت انجام گرفته است.

وی با اشاره به سرمایه‌گذاری به طور متوسط سالانه ۲۰میلیارددلاری در صنعت نفت، تأکید کرد: این حجم سرمایه‌گذاری پاسخگوی همه نیازهای صنایع نفت و گاز کشور نیست، از این‌رو هم اکنون برخی از پروژه‌ها با تاخیر یا رکود مواجه هستند.

منظور با اعلام اینکه تا فقه چشم‌انداز باید ۵۰میلیارددلار و تا پایان برنامه پنجم توسعه حدود ۲۰۰میلیارددلار سرمایه‌گذاری در صنایع نفت، گاز و پتروشیمی انجام شود، اظهار کرد: باید تا اقف چشم‌انداز در صنعت برق به طور متوسط سالانه هشت‌میلیارددلار و تا پایان برنامه در مجموع صمدی‌میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در صنعت برق انجام شود. به گفته معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی، توسعه مشارکت عمومی و خصوصی در اجرای طرح‌های انرژی، سرمایه‌گذاری‌های تخصصی، روان‌سازی جریان مالی، جذب نقدینگی و هدایت آن به سمت تولید، ارایه خدمات مشاوره و هدایت سرمایه‌های سرگردان، مدیریت بیمه و پوشش ریسک و کمک برای آماده‌سازی شرکت‌ها در قالب سیاست‌های خصوصی‌سازی کشور از مهم‌ترین مریزها و ویژگی‌های تأسیس صندوق تأمین پروژه‌های انرژی است. این مقام مسوول با یادآوری اینکه تأسیس و راهاندازی این صندوق انرژی فرآیند زمانبر و طولانی‌مدت ارزیابی اقتصادی پروژه‌های صنعت نفت و گاز انرژی را به حداقل کاهش می‌دهد، افزود: قطعاً اداره این صندوق باید به بخش غیردولتی واگذار شود و دولت کمترین مداخله را در اداره آن داشته باشد.

سرگشاده

روای بازگشت اقتصاد به سال ۸۴

مهدی تقوی کارشناس اقتصادی

● **دولت دهم** با اجرای سیاست‌های نامتناسب و بی‌برنامگی‌هایش، چنان به پایه‌های اقتصادی کشور آسیب زده که دولت‌های آینده با اجرای برنامه‌های درست، ظرف دو تا سه سال می‌توانند اندکی از این خسارات را بهبود بخشند اما بازگشت به سال‌های ۸۲ و ۸۴، رویا و خوابی است که هرگز نخواهیم دید. اکنون بعد از گذشت هشت‌سال از این دولت اصولگرا، همه شاخص‌های اقتصادی نسبت به سال‌های پیش تنزل کرده و در بدترین وضعیت خود قرار دارد. به عنوان همه معضلات اقتصادی را با هم داریم. میزان مشکلات در دولت دهم بیش از دولت نهم بوده است زسرا در دور اول جسارت دست زدن به کارهای بزرگ که در نهایت موجب آشفتگی اقتصادی شده است را نداشت. حاصل هشت‌سال فعالیت دو دولت، تورم فزاینده، نرخ بیکاری بالا و تشدید آسیب‌های اجتماعی بوده است که همه این موارد به عنوان چالش‌های دولت بعدی مطرح است. دولت آینده برای جبران و اصلاح خرابی‌های امروز باید سال‌ها تلاش کند و هم‌زمان نیز برنامه‌های توسعه‌ای خود را پیش ببرد اما نمی‌توان امید داشت اقتصاد کشور و شاخص‌های اقتصادی به سال‌های ۸۲ یا ۸۴ بازگردد. رییس دولت در این دوره همان استثنایی را تکرار کرد که در دوره سازندگی نیز پیش از دولت مرکب شد. آن زمان بخشی از کارشناسان، سیاست تعدیل اقتصادی را پیشنهاد کرده بودند که پس از اجراء، وضعیت اقتصادی برای مردم غیر قابل قبول شد و همچنان طاعنه تلخ آن در ذهن‌ها مانده است. در این دوره نیز مشاوران اقتصادی که تئوری سیاست تعدیل را در دولت سازندگی پیشنهاد کرده بودند این بار با پیشنهاد سیاست هدفمندی یارانه‌ها، یکبار دیگر وضعیت اقتصادی کشور را به مخاطره انداختند و حاصل آن تورمی است که برخلاف آنچه اعلام می‌شود، به ۵۰درصد هم رسیده است. یکی از اهداف دولت در اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها صرفه‌جویی در مصرف گاز و بنزین بوده است. آمار نشان می‌دهد که این هدف محقق نشده و تنها، تورم افزایش یافته است. در مقابل، پرداخت‌های نقدی که تنها به خانواده‌ها انجام شد و بخش تولید از آن بی‌نصیب ماند، موجب افزایش نقدینگی و تضعیف بخش‌های تولیدی و صنعتی شد. هیچ‌یک از مسوولان دولتی هیچ‌گاه بابت چنین خطایی و به رکودکشاندن تولید، در مجلس حاضر نشده و پاسخی ندادند. یکی از اقدامات مورد قبول مجلس متوقف کردن این قانون و معلق نگه‌داشتن فاز دوم بوده است. دولت جدید باید با بررسی فاز نخست، ضمن مشخص کردن معایب آن برای اجرای فاز دوم، برنامه‌ریزی کند ضمن آنکه پرداخت‌های نقدی به خانواده‌ها باید حذف شود و در مقابل برای حمایت از گروه‌های ضعیف، با دریافت مالیات از ثروتمندان، شرایط رفاهی آنان را در بخش‌های بهداشتی و آموزشی فراهم کند. یکی از ایرادات بزرگ دولت اصولگرا، بی‌برنامگی و انحلال سازمان برنامه‌بوده که به عنوان سازمان متفکر و ناظر بر اجرای برنامه‌های اقتصادی و هزینه و درآمدهای کشور بود. به نحوی که اکنون مشخص نیست برنامه‌ها بر چه مبنا و اساسی طراحی شده و میزان انحرافش چقدر بوده است. ضرورت احیای این سازمان که متشکل از متخصصان و کارشناسان قدیمی بوده است، کنش بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود. دولت جدید روزه‌های سختی پیش روی دارد. در گام نخست باید سرمایه‌های موجود را صرف تقویت تولید کرده و با اشتغال‌زایی و درآمدزایی، بیکاری، فقر و تورم را کنترل کند. اکنون آمار بیکاری گروه‌های تحصیلکرده که سرمایه‌های کشور صرف تعلیم و تربیت آنها شده، رضایت‌بخش و مطلق با بر نامه‌ها نیست. با ایجاد اشتغال، علاوه بر تحرک بخش تولید، شاهد کاهش فقر و افزایش تولید و احتمالا صادرات و درآمدزایی خواهیم بود. عدم استقلال بانک مرکزی یکی از نقاط ضعف اقتصاد کشور محسوب می‌شود. مامدی که ریاست آن تحت‌تاثیر رییس‌جمهور باشد، نمی‌توان امید داشت که وظیفه اصلی آن که حفظ ارزش پول ملی کشور است را اجرایی کند. در این سال‌ها، هرگاه رییس دولت احساس نیاز می‌کرد، با دستور به رییس کل بانک مرکزی اسکناس‌هایی بی‌پشتوانه چاپ می‌شد. در حالی که اگر او استقلال داشت، با مقاومت در مقابل این خواسته، اکنون شاهد سقوط ارزش پول ملی نبودیم. اعلام استقلال آن البته از سوی رییس‌جمهور، به‌تنهایی ممکن نیست، بلکه ممکن است یکی از خواسته‌های رییس‌جمهور ادامه این وابستگی و اما برای قطع کردن این وابستگی و حفظ ارزش پول ملی و اجرای سیاست‌های پولی و بانکی در راستای توسعه، ضروری است استقلال بانک مرکزی به صورت قانون مصوب شود.

بریده اخبار

● **تسنیم:** قیمت جهانی نفت در معاملات دیروز با ۶۰ سنت افزایش به ۳۴/۴۵ دلار در هر بشکه رسید و طلا با ۱۴ دلار افزایش به ۱۴۸۱ دلار در هر اونس رسید.
● **ایسنا:** حسین کیلی، درباره مساله مالیات در بخش ارز اظهار کرد: ارز به خودی خود وسیله پرداخت بوده و الزاما در آمد نیست که بخوایم برای آن مالیات پیش‌بینی کنیم به عبارت دیگر ارز وسیله پرداخت است و اگر تسعیر آن سود یا زیان داشته باشد در درآمدها یا هزینه‌ها لحاظ شده و از آن مالیات در یافت می‌شود. معاون مالیات‌های مستقیم سازمان امور مالیاتی با اشاره به اینکه این امر موضوع جدیدی نیست، اظهار کرد: سود و زیان تسعیر ارز از سال‌ها پیش وجود داشته و در برخی سال‌ها سود آن بیشتر و در برخی سال‌ها کمتر شده است.